

አብ ማሕበራዊ ደገፍ ዘሎ መሰላትን ግዴታታትን

1. እንታይ ዓይነት መሰላት ኢዩ ዘለኒ? Welche Rechte habe ich?

ንቁጠባዊ አምልኪትካ እንተ ፈሪምኩም ኣቅሪብካዮ ብማሕበራዊ ድሕነት ክቀርብ ኣለዎ፡ ከተማ ዊንተርቲር መልሲ ኸትረክናትኩም ጉዳይ ዝምልከቶ ዝባሃል ቤት ጽሕፈት ናይ ሰሲያልሂልፈ ሓገዝ ንምርካብ ፈሪምኩም ንዘቕረብኩምዎ ከተማ ዊንተርቲር ዝተባህለ ዝህበ ትካል መልሲ ክህበኩም ኣለዎ፡

ብጽሑፍ ምእባይ ወይ ድማ ተቀባልነት ምስኣኑ ንዝገልጽ ናይ ጽሑፍ ውሳኔ ንምቅዋም ኣብ ውሽጢ 30 ማዕልቲ ን ትካል ቀንዲ ቤት ጽሕፈት Soziale Dienste Winterthur Pionierstrasse 5, 8403 Winterthur ክተቀርብ ትኽእሉ ኢኹም፡

ብዛዕባኹም ዝሃብኩም ሓበሬታ ብመሰረት ሕጊ ብሕታውነት ሰሌዳታት፡

ሰራሕተኛታት ማሕበራዊ ምኽሪ ጥራይ እዮም ሕጋዊ ማሕበራዊ ረዲኤት (SHG) ከምኡውን Asylfürsorgeverordnung (AfV) ነቲ ንስኡናት ሓገዝ ናይ ምሃብ ሓላፍነት ዝውስን ናይ ፊደራል ሕጊ (ZUG) ብዝምልከት ኣገዳሲ ዝኾነ ዳታ ጥራይ እዮም ንስራሕ ክጥቀሙሉ ዘለዎም። ከም ተጠቓሚ ሓገዝ ንዓኹም ዝምልከት ዳታ/ሓበሬታ ናይ ምርኣይ መሰል ኣለኩም።

2. እንታይ ግዴታታት እዩ ዘሎኒ? Welche Pflichten habe ich?

2.1 ሓበሬታ ናይ ምሃብን ጸብጻብ ናይ ምሃብን ግዴታ

ንርስኻ ብብሕቲ ኣለሊኻ፡ ብዛዕባ ሰብካ ዚላዕል ከም ብዛዕባ መጻምድትኻ ወይ ናብታ እተመዝገበት ብጸይቲ ወይ ከኣ ንመጻምድትና ንንኣሽቱ ደቅኻን ንእተኸታትሎም ደቅኻን ኣብ ብሕታውን ንንዘበውን ኩነታትካ ምሉእ ብምሉእን ብሓቅን መልሲ ትህብ፡

ኣብ ቤት ጽሕፈት ሰሲያልሂልፈ (Soziale Dienste) ከተፍልጥዎም ኣለኩም (ንኣብነት ገዛ ክትቅይሩ ከለኹም፡ መናብርቲ ሰብ ከተእትዉ ወይ ከተውጽኡ፡ ሓዳር ክትገብሩ) ። ከምዑውን ዝኾነ ምቕያር መጽንፊ ፍቓድ ወይ መንበሪ ፍቓድ ክሕበር ኣለዎ። ዝኾነ ዓይነት ናይ ጥሮታ ኣበል ወይ ናይ ኢንሹራንስ ንንዘብ ወይ ካብ ሳልሳይ ወገን ናይ ንንዘብ ሓገዝ እንተደኣ ረኺብኩም እዚውን ብቕልጡፍ ከተፍልጡ ኣለኩም። ምሳኹም ኣብ ሓይ ገዛ ተመዝጊባም ከም ቤተሰብ ብሓዳር ወይ ከኣ ብዘይ ሓዳር ወይ ድማ ብጸታዊ ርክብ ናይ ሓባር ናብራ ዝነብሩ ከምኡውን ምሳኹም ንዝነብሩ ንኣሽቱ ደቅኹም ከተፍልጡ ኣለኩም፡ ብቀጻሊ ኣብቲ ናይ እንደኣ ዕረፍይቲ ናይ ምውሳድ ወይ ካኣ ወጻኢ ናይ ምኽድ መደብ ኣለኩም ኣቀዳምኩም ንጉዳይኩም ዝካታተል ሰራሕተኛ ቤት ጽሕፈት ሰሲያል (Soziale Dienst) ከተፍልጡን ፍቓድ ክትሓቱን ኣለኩም፡

ብመሰረት ናይ ዕረፍቲ ግዜ ንምውሳድን ናብ ወጻኢ ዓዲ ንምጋሽን መሰል ዩብልኩምን፡ ኣብ ቦታኹም ዘይምህላው፡ እቲ ዝግበረልኩም ሓገዝ ወይ

ብመሰረት ሰሲያልሂልፈ ሕጊ ሕጻኡ 18ን ዓንቀጽ 28 (Sozialhilfeverordnung (SHV) ኣብ ናይ ገንዘብ እቶትኩምን ንብረትኩምን ከምኡውን ውልቃዊን ቤተሰባዊ ኩነታትኩምን ወይ መንበሪ ቦታኹምን ዘጋጥም

2.2 ደገፍ ምንካይ Minderung der Unterstützungsbedürftigkeit

ዝኾነ ሰብ ንናይ ማዕልታዊ ናብርኡ ንኸማሓድር ብቁዕ ገንዘብ እንትዘይብሉ ወይ ካኣ ብወቅቱ ንናብር ዝኣክል እንተዘይተማሊኡሉ ብሰሲያልሂልፈ ሕጊ ዓንቀጽ (14 SHG) መሰረት ሓገዝ ናይ ምርካብ ኣለዎ፡

በዚ ጽንፈሓሳብ እዚ ተደሪኹ ናይ ሰሲያልሂልፈ ሓገዝ ዝግበር እንተደኣ ሓይ ሰብ ወይ ካብቲ ዘለዎ ኣጸጋሚ ኩነታት ንባዕሉ ነጻ ናይ ምውጻእ ዓቅሚ ክስእን ከሎ ጥራይ ኢዩ፡ ስለዚ ንኹሉ ኣጋጣሚታት ክትጥቀሙሉ ትግደድ ኢኻ፡ ብሕታውን ንንዘበውን ኩነታትካ ንምምሕያሽ፡ ናይ ሰሲያልሂልፈ ሓገዝ ዝግበረሉ ሰብ ብሸነኽ ሙያዊ ስልጠናን ሕብረተሰባዊ ምውህሃድን ንቁሕ ዝኾነ ተሳትፎ ክገብር ኣለዎ (ንሕብረተሰባዊ ተሳትፎ ዘቃላጥፋ ተቀባልነት ዘለዎ ማሕበራዊ ስራሓት

(Integrationsmassnahmen) ኣብ ርእሲኡ ቅድሚ ናይ ሰሲያልሂልፈ ሓገዝ ምርካብኩም ኩሉ ካልእ ክትረኽብዎ ትኽእሉ ሓገዛት ተግባራዊ ንምግባር ክትፍትኑ ኣለኩም (ማዕልታዊ ናይ ኣበል፡ ናይ ጥሮታ፡ ኣበል፡ ናይ ቤተሰብ ኣበል ምስ መርዓን ቆልዑን ዝተታሓሓዘ ክፍሊት፡ ምስ ሙያዊ ስልጠና ዝተታሓሓዘ ክፍሊት)። ኣገባብ ዘለዎም ኮይኖም ስጋዕ ዝተረኽቡ እዚኦም ኩሎም እቶት ናይ ቤት ጽሕፈት ሰሲያል ዲንስት (soziale Dienste) ክኹኑ ኣለዎም።

2.3 ምስ ኩነታትን ጥቅምታትን ተሰማሚዕካ ምኽድ Befolge von Auflagen und Leistungskürzung

ከም ሕጊ ዓንቀጽ 21 ሰሲያልሂልፈ ሕንፃዕ ዓንቀጽ 23 §21 SHG und § 23 SHV ከምኡውን § 17 ሕንፃዕ AfV እቲ ቤት ጽሕፈት ሰሲያል ዲንስተቤራቱን ብጽሑፍ ክፍልጥኹም ኣለዎም፡ ንኣብነት ተቐባልነት ዘለዎም ስራሓት ንኸትሰርሑ ወይ ካኣ ማሕበራዊ ተሳትፎኹም ዘጠናኸሩ ዕዮታት። እንተደኣ ነዘም ዝተዋህበኩም ዕዮታት ዘይኣማሊእኩም ካብቲ ዝግበረልኩም ሓገዝ ከምዝቕነስ ወይ ካኣ ፈጺሙ ከምዝሰረዝ መጠንቀቕታ ተዋሂብኩም እንተደኣ ዘይማሊእኩም ካብቲ ንመንብብሮ ዝዋህበኩም ገንዘብ ክሳብ 30 % ኪኸውን ይኽእል እዩ መሰረታዊ ዜድሊ ነገራት (GBL) ነኮዩ ወይ ኬቃረጽ እዩ፡ ናይ ምትሕንፍጽ ክፍሊት ወይ ናይ ኣታዊ እጃም ኪንኪ ወይ ኪነውሕ ይኽእል እዩ (5 24ን 24 ን SHG ከምኡውን ን 17 Abs. 1 Afv) .

2.4 ንኣተደኣ ናይ ምሕጋዝ ግዴታ

ሕገ ዓንቀጽ 328 ን (Art. 328 ከምኡውን 329 ናይ ሲቪልላዊ ኮድ)፡ ቁጠባዊ ደገፍ እንተ ረጂቡ ማሕበራዊ ምክሪ ከከም ቁጠባዊ ክእለቶም ነዚ እዮም ዘለው፡

2.5 ሕጋዊ ተግባር እንተ ኣጋጢሙ ናይ ወጻኢ ግዴታታት
Rückerstattungspflichten

ከም ተጠቃሚ ሓገዝ ንባዕልኹም፣ ንብዓልቲ ቤትኩም/ ብዓል ቤትኩም፣ ምሻኹም ተሙዝጊባ/ተሙዝጊቡ ንትነብር/ንዝነብር ሙናብርትኹም ከምኡውን ንኣናእኹቲ ደቅኹም ዝውሃብ ሓገዝ ሰሲያልሂልፈ (Sozialhilfeleistungen) ኣብ ታሕቲ ተጠቐሶም ዘለዉ ኩነታት እንተደኣ ተፈጢሮም ብሰሲያልሂልፈ ሕገ ዓንቀጽ 27 (§ 27 SHG ከምኡውን § 18 ሕንፃፅ 2 AfV) ሙሰረት እቲ ዝተዋህበ ሓገዝ ሰሲያልሂልፈ ብሙልኡ ንክትመልሱ ትግደዱ፣

- እንተደኣ ንዓኹም ወይ ካኣ ነቶም ኣብ ላዕሊ ተጠቐሶም ዘለዉ ሰባት ሰሻል ፈርሲኹንግ ወይ ናይ ግሊ ኢንሹራንስ (Sozial- oder Privatversicherungen) ንድሕሪት ተመሊሱ ንዝነበረ ጊዜ ተፈቐዱልኩም (ንኣብነት ናይ ስራሕ ዝሰኣኑ መዓልታዊ ክፍሊት (Taggelder der Arbeitslosenversicherung) ፣ ብምክንያት ኣካል ጉድኣት ዝኸፈል ናይ ኢንሹራንስ ካሕሳ (Invalidenversicherung)፣ ናይ ሓደጋ ኢንሹራንስ ክፍሊት (Unfallversicherung)፣ ናይ ጥሮታ ክፍሊት (Pensionskasse (BVG) ወይ ካኣ ንስኡናት ኣረጋውያን ሓገዝ ካብ ዝገብር ትካል (Amt für Zusatzleistungen)) ወይ ካኣ ካብ ሳልሳይ ወገን ክፍሊት እንተረኹብኩም (ሰሲያልሂልፈ ሕገ ዓንቀጽ 27 ንኡስ ዓንቀጽ 1 ፊደል U (§ 27. 1 lit. a SHG ከምኡውን § 18 ሕንፃፅ 2 AfV)) ። መሊስኩም ክትከፍልዎ ዘለኩም ናይ ገንዘብ መጠን ክንደይ ከምዝኾነ ዝውሰን ኣብቲ ሰሲያልሂልፈ ሓገዝ ትወስዱሉ ንዝነበርኩሙሉ ጊዜ ንድሕሪት ተመሊሱ ንዝኸፈለኩም ናይ ኢንሹራንስ ክፍሊት ዝኸፍኖ ጊዜ እዩ፣
- ንስኹም ወይ ካኣ ካብቶም ኣብ ላዕሊ ተጠቐሶም ዘለዉ ሰባት ሓይ ብወርሻ፣ ሎተሪ ብምስዓር ባዕሉ/ባዕላ ሰራሑ/ሰራሓ ዘጥረዮ/ዘጥረዮኖ ከይኮነ ብኸልእ መንገዲ ዝሓሸ ናይ ገንዘብ እቶት

2.6 Rückerstattungspflicht

እንተተረኹቡ ሰሲያልሂልፈ ሕገ ዓንቀጽ 27 ንኡስ ዓንቀጽ 1 ፊደል A (§27 Abs. 1 lit. b SHG) ፣ ብሰንኪ ወይ ድማ ሰሲያልሂልፈ ብሕገ ሰሲያልሂልፈ ዓንቀጽ 26 ፊደል U (§ 26 lit. a SHG) ሙሰረት ብሙልኡ ክምለስ ኣለዎ። እንተደኣ እቲ ካብ ሰሲያልሂልፈ ዲንስተ ዝተቐበልኩም ናይ ገንዘብ ሓገዝ ካብቲ እቲ ናይ ሓገዝ ዝህብ ትካል ዝመደበሉ ኣጣቓቕማ ወጻኢ ተጠቐምኩሙሉ እሞ ብሰንኩ እተን ሰሲያልሂልፈ ዲንስተ መሊሰን ከምዝኸፍላ ማለት ካልኣይ ጊዜ ከምዘውጽኣ ኮይነን እውን ብሰሲያልሂልፈ ሕገ ዓንቀጽ 26 ፊደል A (§ 26 lit. b SHG) ሙሰረት እቲ ብሰንኩ ዝወጸ ገንዘብ ብሙልኡ ክምለስ ኣለዎ። ከምዚ ዝኣመሰለ ሓገዝ እውን ብሰሲያልሂልፈ ሕገ ዓንቀጽ 24 ንኡስ ዓንቀጽ 1 ፊደል U ቁጽሪ 5 (§ 24 Abs. 1 lit. a Ziff. 5 SHG) ሙሰረት ናይ ሓገዝ ምቕናስ ከስዕብ ይኸእል እዩ።

እንተደኣ ሓገዝ ክወስድ ዘይግብኡ ሰብ ናይ ሓገዝ ገንዘብ ወሲዱ ኣገባብ ከምዘይብሉ ምህብታም ተወሲዱ እቲ ገንዘብ ብሙልኡ ናይ ምምለስ ግዴታ ኣለዎ ብተመሳሳሊ ኣተገባብራ ሕገ ዓንቀጽ 62ን ቀጻልቲ ዓንቀጻትን (analoge Anwendung von Art. 62 ff. Obligationenrecht) ። ከምዚ ዝኣመሰለ ዘይግባእ ገንዘብ እንተታላላሊፍልኩም ብቐጽብት ነተን ሰሲያልሂልፈ ዲንስተ ኣፍሊጥኩም ነቲ ገንዘብ ክትመልሱሉን ኣለኩም።

ሓበሬታ እተን ቤት ጽሕፈታት ሰሲያልሂልፈ ዲንስተ ነቲ ናትኩም ናይ ሓገዝ ምርካብ መሰልን ምስ ሳልሳይ ወገን ዘለኩም ሓፈሻዊ መሰላትን ንክጻርዎ ይግደዱ እዮን። በዚ ምክንያት ኣብ መጀመርታን ኣብቲ ሓገዝ ትረኽቡሉ እዋናትን በብግዚኡ ስቴትመንት ናይ ባንኪ ሕሳብኩም (AHV- Kontoauszug) ናብ ናይ ሰሲያልሂልፈ ፈርሲኹንግ ትካል ይልኣኹ እዩ። ብተወሳኺ በብግዚኡ ኣብ ቤት ጽሕፈት ትራፊክ ናይተን ካንቶናት ሕቶ ይቐርብ እዩ።

እንተደኣ ጥርጣረ ናይ ዘይሕጋዊ ገንዘብ ሓገዝ ምቅባል ተፈጢሮ እተን ሰሲያልሂልፈ ዲንስተ ብሙሰረት ሕገ ሰሲያልሂልፈ ዓንቀጽ 18 ንኡስ ዓንቀጽ 4፣ ዓንቀጽ 47c ምስ ዓንቀጽ 48 ንኡስ ዓንቀጽ 2 ን ሕንፃፅ ዓንቀጽ 27 (§ 18 Abs. 4, §47c und §48 Abs. 2 SHG sowie §27 SHV) ከምኡውን ነቲ ሓበሬታ ናይቲ ተቐባሊ ሓገዝ ንኣብነት ካብተን ዝምልከተን ቤት ጽሕፈታት፣ ካብ ውሃብቲ ስራሕ ወይ ኣካረይቲ ገዛ ክጻርዩን ካብ ሳልሳይ ወገን ሓበሬታ ክወስዱን መሰብተወሳኹ እንተደኣ ዝኾነ ሰብ ንባዕሉ ወይ ንኸልኣት ሓቂ ዘይብሉ ወይ ዘይተማልኦ ቃል፣ ዘጋጥም ወይ ኣጋግዩ ብኸልእ መልክዕ ዘይሕጋዊ ሓገዝ ከምዝረከብ እንተጌሩ እተን ሰሲያልሂልፈ ዲንስተ ናይ ከተማ ዙሪካ ብሙሰረት ናይ ስዊዘርላንድ ናይ ወንጀል ሕገ ዓንቀጽ 148U (Art. 148a Schweizerisches Strafgesetzbuch (StGB)) ክሲ ንክምስርታ ይግደዱ እዮን። እንተደኣ ኣጭበርብርቡም ብምጭብርባርኩም ከም ዓንቀጽ 146 ናይ ወንጀል ሕገ (Art. 146 StGB) ክሲ ከስዕበልኩም ከምዝኸእል ክትፈልጡ ኣለኩም። ሓይ ብናይ ወንጀል ሕገ ዓንቀጽ 148U ወይ ዓንቀጽ (Art. 148a oder Art. 146 StGB) ሙሰረት ዝውሃብ ፍርዲ ንወጻእተኛታት ካብ ስዊዘርላንድ ናይ ምስጉዋግ ሳዕቤን ከምጻሎም ይኸእል እዩ።

3. እተን ሰሲያልሂልፈ ዲንስተ ናይ ከተማ ዊንተርቲር እቲ ንወጻእተኛታት ዝግበር ኣካያይዳ ናይ ሓገዝት
Meldepflicht an das Migratiosamt

ብሕገ ደግደዳ እዮን። ንግዚኡ ዝተቐበሉን ሕጋዊ ፍቓድ ዝተወሃቡን ስደተኛታትን ልእል 15 ዓመት ኣብ ስዊዘርላንድ ዝተቀመጡ ስደተኛታት ናይ ምሕባር ግዴታ ይገቡሎምን። ምውሳድ ገንዘባዊ ክፍሊታት ድሕንነት ምስራዝ መጻንሒ ፍቓድ ወይ መንበሪ ፍቓድ ከምኡውን ምውራድ መንበሪ ፍቓድ ከስዕብ ይኸእል። እዚ ብቤትጽሕፈት ስደት ይግበር እዩ።